

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

Uproszczona wersja wybranych artykułów Europejskiej Konwencji Praw Człowieka i niektórych Protokołów Dodatkowych*:

Skrócona wersja preambuły:

Rządy państw członkowskich Rady Europy działają na rzecz pokoju na świecie oraz osiągnięcia większej jedności członków Rady opartej na ochronie i rozwoju praw człowieka i podstawowych wolności.

Podpisując Konwencję jej sygnatariusze zdecydowani są do podjęcia pierwszych kroków w celu zbiorowego zagwarantowania niektórych praw wymienionych w Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka.

Artykuł 1 - Obowiązek przestrzegania praw człowieka

Państwa muszą zagwarantować wszystkim prawa wymienione w Konwencji.

Artykuł 2 - Prawo do życia

Masz prawo do życia.

Artykuł 3 - Zakaz tortur

Nikt nie ma prawa zadawać ci bólu ani poddawać torturom.

Nawet w areszcie twoja godność musi być uszanowana.

Artykuł 4 - Zakaz niewolnictwa i pracy przymusowej

Nikomu nie wolno traktować ciebie jak niewolnika i narzucać ci pracy przymusowej.

Artykuł 5 - Prawo do wolności i bezpieczeństwa osobistego

Masz prawo do wolności.

Kiedy ciebie aresztują, masz prawo wiedzieć dlaczego.

Kiedy ciebie aresztują, masz prawo być sądzony w rozsądnym terminie lub zwolniony do czasu rozpoczęcia procesu.

* Dokument ten został przygotowany przez Departament Komunikacji. Proszę zwrócić uwagę, że niniejsza uproszczona wersja Europejskiej Konwencji Praw Człowieka służy jedynie celom edukacyjnym i została zainspirowana uproszczoną wersją Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka, opracowaną przez Amnesty International i inne organizacje. Obowiązującą moc prawną mają jedynie oryginalne, oficjalnie opublikowane teksty Konwencji Ochrony Praw Człowieka i Podstawowych Wolności (pełne brzmienie tytułu) oraz Protokołów Dodatkowych.

Artykuł 6 - Prawo do rzetelnego procesu sądowego

Masz prawo do rzetelnego procesu prowadzonego przez niezawisłego i bezstronnego sędziego. Jeżeli jesteś oskarżony o popełnienie przestępstwa, jesteś niewinny do czasu udowodnienia ci winy. Masz prawo do korzystania z pomocy obrońcy - jeżeli nie stać się na wynajęcie adwokata, twój obrońca musi być wyznaczony z urzędu i opłacony przez państwo.

Artykuł 7 - Zakaz karania bez podstawy prawnej

Nie możesz być uznany za winnego przestępstwa, jeżeli w świetle prawa dany czyn nie stanowił przestępstwa w momencie jego popełnienia.

Artykuł 8 - Prawo do poszanowania życia prywatnego i rodzinnego

Masz prawo do poszanowania twojego życia prywatnego i rodzinnego, mieszkania i korespondencji.

Artykuł 9 - Wolność myśli, sumienia i wyznania

Masz prawo do wolności myśli, sumienia i wyznania. Możesz praktykować swoją religię publicznie lub prywatnie oraz zmienić wyznanie, jeżeli tego zechcesz.

Artykuł 10 - Wolność wyrażania opinii

Masz prawo do wyrażania swoich opinii w sposób odpowiedzialny oraz do otrzymywania i przekazywania informacji. Prawo to obejmuje również wolność prasy.

Artykuł 11 - Wolność zgromadzeń i stowarzyszania się

Masz prawo do udziału w pokojowych zgromadzeniach oraz do tworzenia stowarzyszeń - w tym związków zawodowych - i przystępowania do nich.

Artykuł 12 - Prawo do zawarcia małżeństwa

Masz prawo do zawarcia małżeństwa i założenia rodziny.

Artykuł 13 - Prawo do skutecznego środka odwoławczego

Jeżeli twoje prawa i wolności zostały naruszone, masz prawo odwołać się do sądu lub innego organu.

Artykuł 14 - Zakaz dyskryminacji

Przysługują ci prawa i wolności wymienione w Konwencji niezależnie od twojego koloru skóry, płci, języka, wyznania, przekonań politycznych lub pochodzenia.

Artykuł 15 - Uchylenie stosowania Konwencji w stanie niebezpieczeństwa publicznego

W przypadku wojny lub innego niebezpieczeństwa publicznego, rządy państw mogą uchylić zobowiązanie do przestrzegania praw przysługujących każdemu zgodnie z niniejszą Konwencją, jest to jednak dopuszczalne tylko wtedy, kiedy sytuacja bezwzględnie tego wymaga. W żadnych okolicznościach rządy nie mają prawa poddawać nikogo torturom lub zabijać kogokolwiek.

Artykuł 16 - Ograniczenie działalności publicznej cudzoziemców

Rządy mają prawo do ograniczania działalności publicznej cudzoziemców, nawet jeżeli byłoby to sprzeczne z postanowieniami artykułów 10, 11 lub 14 Konwencji.

Artykuł 17 - Zakaz nadużycia praw

Żadne z postanowień Konwencji nie może być interpretowane jako przyzwolenie na ograniczenie praw i wolności w niej wymienionych.

Artykuł 18 - Granice stosowania ograniczeń praw

Większość praw wymienionych w Konwencji może być ograniczona na mocy przepisów mających zastosowanie do wszystkich obywateli. Ograniczenia takie mogą być wprowadzone tylko wtedy, jeżeli są konieczne.

Artykuły 19-51

Artykuły te dotyczą zasad funkcjonowania Europejskiego Trybunału Praw Człowieka.

Artykuł 34 - Skargi indywidualne

Jeżeli uważasz, że twoje prawa zawarte w Konwencji zostały naruszone przez którekolwiek z jej państw-sygnatariuszy, powinieneś wykorzystać najpierw wszystkie możliwości odwoławcze istniejące w twoim państwie. Jeżeli twoja sprawa nie zostanie rozstrzygnięta w zadowalający ciebie sposób, możesz odwołać się bezpośrednio do Europejskiego Trybunału Praw Człowieka w Strasburgu.

Artykuł 52 - Zapytania Sekretarza Generalnego

Na żądanie Sekretarza Generalnego Rady Europy rząd państwa, który jest sygnatariuszem Konwencji, musi wyjaśnić, w jaki sposób prawo wewnętrzne tego państwa zapewnia ochronę praw zagwarantowanych w Konwencji.

Artykuł 1 Protokołu nr 1 - Ochrona własności

Masz prawo do posiadania własnego mienia i korzystania z niego.

Artykuł 2 Protokołu nr 1 - Prawo do nauki

Masz prawo do nauki.

Artykuł 3 Protokołu nr 1 - Prawo do wolnych wyborów

Masz prawo wybierania władz w swoim państwie w wolnych wyborach opartych na tajnym głosowaniu.

Artykuł 2 Protokołu nr 4 - Prawo do swobodnego poruszania się

Jeżeli przebywasz legalnie na terytorium jakiegoś państwa, możesz swobodnie poruszać się i wybierać miejsce zamieszkania na jego terytorium.

Artykuł 1 Protokołu nr 6 - Zniesienie kary śmierci

Nie możesz być skazany na karę śmierci przez władze państwowe, ani nie może nastąpić jej wykonanie.

Artykuł 2 Protokołu nr 7 - Prawo do środka odwoławczego w sprawach karnych

Jeżeli zostałeś uznany winnym popełnienia przestępstwa, masz prawo odwołania się do sądu wyższej instancji.

Artykuł 3 Protokołu nr 7 - Odszkodowanie za niesłuszne skazanie

Jeżeli zostałeś skazany za popełnienie przestępstwa, a następnie uniewinniony lub ułaskawiony, masz prawo do odszkodowania.

Artykuł 1 Protokołu nr 12 - Ogólny zakaz dyskryminacji

Nie możesz być dyskryminowany przez władze z takich powodów, jak kolor skóry, płeć, język, przekonania polityczne, wyznanie lub pochodzenie.